

Kiuruveden Työväen **OSUUSKAUPPA**

R L

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS
47. TOIMINTAVUODELTA
1944

Kuopiossa 1945. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA R.L.

Talouselämä v. 1944.

Toiminta- ja tilikertomus

37. TOIMINTAVUODELTA

1944

Kuluneen vuoden aikana tämä on tullut josta Kiuruveden-
seksi. Toimintavuosien 1944-1945 on ollut työkästä ja
suorasta. Vuoden aikana on ollut rajalle ja
Välimeren ja itämeren, Bulgarian ja Unka-
rin Talousneuvoston, Suomi ja Bulgaria
lupautuneen taloustalouden ja väkivallan aseiden Saksa vastaan
Itämeren liittoutuneet, jatkettiin joukkojen maahan
Näyttämö senaattori, pitkien taistelujen jälkeen murattiin
saksaalaiset maahan ja miehittivät Rooman. Kuningas
Viktor Emmanuel kuoli ja kruunuprinssi Umberto nimet-
tiin valloittajaksi. Kesäkuun 6-päivä voimastus ame-
rikkalais-brittiläisten armeija nousi maahan Normandian
senaattori. Aseiden voimastus sortui, ja pitkien taistelujen
jälkeen saksaalaiset väkivallalla murattiin. Kun saman-
aikaan tapahtui maahan nousu Etelä-Ranskassa, oli
saksalaisten pakko vetäytyä Ranska ja suuri osa Belgiaa.
Saksien maahan nousu tapahtui raskas ja kalliin ayye-
tyksen alussa, jolloin voimastui aselepo ja saman kuin
1944 päivänä valloitti. Tämä mukaan Moskovan rauhan
rajat asetettiin jälleen voimaan. Lisäksi Suomen oli lu-
vitettava Porokalan alue ja Petsamo sekä Etelämeren vuoden
aikana maksettava 300 milj. dollarin noustava sotakor-
vaus tavarana. Tämän lisäksi saksalaisten oli karkoit-
tava Pohjois-Suomen alue. Työssä

Kuopiossa 1945. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

Päätettiin, että paljon menetyksiä ja uhrauksia vaati-
nut sota on nyt oltu päättyneenä ja kovaa kokenut kan-

Toiminta- ja tilikertomus

37 TOIMINTAVUODELTA

1944

Kuopiossa 1945 Savon Kansan Kirjapain Oy

Talouselämä v. 1944.

Jo vuoden 1943 lopussa voitiin todeta, että liittoutuneet olivat saavuttaneet yllötteen kaikilla sotänäyttämöillä, ja kuluneen vuoden aikana tämä on tullut yhä ilmeisemmäksi. Itärintamalla Neuvostoliitto tavan takaa hyökkäyskohtaansa muutellen eteni pohjoisessa Saksan rajalle ja Varsovaan sekä etelässä Romaniaan, Bulgariaan ja Unkariin. Tuloksena olikin, että Romania, Suomi ja Bulgaria luopuivat taistelusta ja käänsivät aseensa Saksaa vastaan. Italiassa liittoutuneet, laskettuaan joukkojaan maihin Nettunon rannikolle, pitkien taistelujen jälkeen mursivat saksalaisten rintamat ja miehittivät Rooman. Kuningas Viktor Emanuel erosi, ja kruununprinssi Umberto nimettiin valtionhoitajaksi. Kesäkuun 6:ntenä voimakas amerikkalais-brittiläinen armeija nousi maihin Normandian rannikolla, Atlantin valli sortui, ja pitkien taistelujen jälkeen saksalaisten vastarinta murrettiin. Kun saman aikaisesti tapahtui uusi maihinnousu Etelä-Ranskassa, oli saksalaisten pakko tyhjentää Ranska ja suuri osa Belgiaa.

Omassa maassamme tapahtui ratkaiseva käänne syyskuun alussa, jolloin solmittiin aselepo ja saman kuun 19:ten päivänä välirauha, jonka mukaan Moskovon rauhan rajat saatettiin jälleen voimaan. Lisäksi Suomen oli luovutettava Porkkalan alue ja Petsamo sekä kuuden vuoden aikana maksettava 300 milj. dollariin nouseva sotakorvaus tavarana. Tämän lisäksi suomalaisten oli karkoitettava Pohjois-Suomesta saksalaiset, jotka vetäytyessään pahasti tuhosivat maamme pohjoisia alueita.

Pitkäaikainen, paljon menetyksiä ja uhrauksia vaatinut sota on näin ollen päättynyt ja kovaa kokenut kan-

samme voi ryhtyä rakennustyöhön niissä uusissa oloissa, joihin välirauha on sen asettanut. Taloudellinen tilanne on edelleenkin raskas, ja sitä vaikeuttaa toisaalta sotakorvausten maksaminen, toisaalta se, että ulkomaankaupamme on jokseenkin kokonaan katkenneena. Olosuhteista johtuen kuluneen vuoden sato, rehusatoa lukuunottamatta, antoi vähemmän tyydyttävän tuloksen. Elintarviketilanteemme on edelleenkin niukka, ja maamme on entistä enemmän joutunut omien mahdollisuuksiensa vaaraan. Työvoiman puute on tosin armeijan kotiuttamisen jälkeen useimmilla aloilla poistunut, mutta toisaalta raaka-aineiden niukkuus suuresti hidastaa teollisuutemme, kuten maataloutemme, tuotannon elvyttämistä. Raha-talouden kehityssuunta on vuoden kuluessa edelleen ollut epäedullinen. Valtiovelka on mainittuna aikana kasvanut 52 miljardista 65 miljardiin markkaan, ja setelistö on samaan aikaan lisääntynyt 10.5 miljardista markasta 15.6 miljardiin markkaan. Hintojen kehitys on sen sijaan ollut edullisempi, sillä elinkustannusindeksi on vuoden kuluessa noussut vain 6 pistettä eli 197:stä 203 pisteeseen ja tukku-kauppaindeksi 13 pistettä eli 291:stä 314 pisteeseen.

I. Katsaus osuuskaupan kehitykseen

Liikkeemme toiminta-alueella esiintyi niinkuin koko maassammekin v. 1944 alkuvuoden ajan vaikeata työvoiman puutetta. Säännöllisissä oloissa suoritettavat suuret metsätyöt eivät päässeet luistamaan ja kesän maataloustyötkin saatiin vain vaivoin tarmokkain toimenpitein suoritettua. Niinpä koko kesän ajan sovittuina päivinä pidettiin kirkonkylässä sijaitsevat myymälät ja konttori suljettuna, kesäkuussa halkotöihin osallistumista varten ja heinä—elokuussa elonkorjuutöihin osallistumista varten, aina yhtenä päivänä viikossa.

Tavaratilanne erikoisesti ruokatavaroihin nähden on kuluneena vuotena ollut tyydyttävä. Kuitenkin epäsuotuisa kesä saattoi aikaan alueemme pohjoisissa osissa melko täydellisen kadon, mistä johtuen vilja ja perunapuoli jäi paikkakunnalla hyvin heikoksi. Tästä johtuen onkin jouduttu melko runsaasti hankkimaan viljatuotteita muualta paikkakunnalle. Jalkine- ja vaatetilanne on edelleen heikontunut. On ollut ikävä todeta miten varsinkin suuriperheisten vaatekortit ovat jääneet koskemattomiksi. Heikko vaatetustilanne on ollut omiaan vaikeuttamaan ulkotöiden suorittamista. Armeijasta vapauduttuaan työkuntoinen miesväki on kuitenkin tuntuvasti vilkastuttanut töiden suoritusta, kun heillä on vielä armeijasta saadut jalkineet ja vaatetus yleensäkin käytettävissä.

Ajotilanne on ollut osuuskunnallamme hyvin vaikea. Toisen auton ollessa armeijassa on yksi auto ollut vain

käytettävissä koko laajan alueen kuljetuksissa. Kun tämä on ollut remontissa ei kuljetuksia ole voitu ensinkään suorittaa sinä aikana, mikä on taas osaltaan vaikuttanut liiketoimintaa haittaavasti. Kuitenkin moninaisten vaikeuksien kanssa kilvoitellen on kulunut vuosi voitu merkitä liiketoiminnassa tyydyttäväksi.

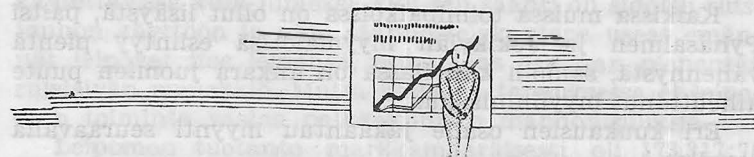
Esittelemme seuraavassa lähemmin osuuskuntamme toimintaa kuluneena toimintavuotena.

II. JÄSENISTÖ.

Vahvemman miespuolisen väen ollessa vielä vuoden aikana sotapolulla, ei osuuskunnan jäsenmäärä ole lisääntynyt siinä laajuudessa, missä entinen korkea jäsenluku edellyttäisi sen lisääntyvän ja mihin alueemme runsas asukasmääräkin antaisi aihetta. Vuoden aikana liittyi uusia jäseniä 48 ja erosi poismuuton takia 4, lisäksi jäseniä kuoli 29, joten lopulliseksi lisäykseksi jäi 15. Vuoden lopussa oli osuuskunnan jäsenmäärä 1.966, jakaantuen ammattiensa perusteella seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Tilallisia tai its. tilojen vuokraajia	286	67	353
Pientilallisia	501	150	651
Maanviljelystyöväkeä	599	153	752
Virkamiehiä tai suurliikk. harj.	3	1	4
Pikkuliikkeenharj. ja kontt.työntek.	102	50	152
Teollisuustyöväkeä	43	3	46
Ryhmjäseniä	—	—	8
Yht.	1.534	424	1.966

III. LIIKETOIMINNAN KEHITYS.

Toimipaikat.

Toimipaikkojen lukumäärä pysyi kuluneen vuoden aikana samanlaisena kuin edellisen vuoden päättyessä se oli ollut. Tosin on jäsenkunnan taholta esitetty lukuisia toivomuksia myymälöiden perustamiseksi vielä eri puolille Kiuruveden sekä Pyhäjärven pitäjää, mutta nykytilanteen vallitessa ei ole mahdollisuuksia uusien rakennusten rakentamiseen eikä Elinkeinotoimikunta anna mielellään lupia uusien myymälöiden avaamiseen nykyisenä tarvikepulan aikana. Rakennussunnitelmat ovatkin saaneet jäädä odottamaan suotuisampia ajanjaksoja.

Vuoden vaihteessa oli toiminnassa seuraavat toimipaikat:

- 3 Sekatavaramyymälää Pyhäjärven kunnassa
- 14 sekatavaramyymälää,
- 1 ruokatavara- ja maitomyymälä,
- 1 kahvila,
- 1 leipomo,
- 1 keskusvarasto,
- 1 jakamo ja
- 1 konttori Kiuruveden kunnassa sekä
- 1 jakamo Pielaveden kunnassa

Yht. 24 toimipaikkaa

Liikevaihto.

Osuuskunnan liikevaihto on kuluneena toimintavuotena osoittanut melko tyydyttävää lisääntymistä kohoten 2,2 milj. markkaa vuodesta 1943 nousten jälleen yli 15 milj. markan.

Kaikissa muissa toimipaikoissa on ollut lisäystä, paitsi Pyhäsalmen ja Jokikylän myymälöissä esiintyy pientä vähennystä, samoin kahvilassa on ankara juomien puute aiheuttanut myynninlaskua.

Eri kuukausien osalle jakaantuu myynti seuraavalla tavalla:

Kuukausi	v. 1944	v. 1943	Eroitus
Tammikuu ..	834.888:77	784.515:75	+ 50.373:02
Helmikuu ..	998.358:10	884.258:85	+ 114.099:25
Maaliskuu ...	1.179.403:95	1.078.006:20	+ 101.397:75
Huhtikuu	1.314.007:15	1.121.625:95	+ 192.381:20
Toukokuu ...	1.340.358:65	1.115.426:45	+ 224.932:20
Kesäkuu	1.160.741:65	960.102:42	+ 200.639:23
Heinäkuu	1.102.385:35	1.024.894:35	+ 77.491:—
Elokuu	1.216.811:20	1.126.381:40	+ 90.429:80
Syyskuu	1.439.736:60	1.131.319:73	+ 308.416:87
Lokakuu	1.408.650:90	1.236.208:03	+ 172.442:87
Marraskuu ...	1.445.410:25	1.092.810:90	+ 352.599:35
Joulukuu	1.820.942:85	1.440.726:75	+ 380.216:10
Yht.	15.261.695:42	12.996.276:78	+2.265.418:64

Liikevaihto jakaantui myymälöitten kohdalle mk 13.208.940:50, lisääntyen 1.933.141:47 eli 17,14 %, kahvilan myynti oli 610.617:10 vähentyen 47.057 eli 7,16 % ja keskusvaraston myynti oli 1.442.137:82 lisääntyen 379.334:17 eli 35,69 %.

Liikevaihto kuntien osalle muodostui seuraavaksi:

Kiuruvesi	13.341.700:92
Pyhäjärvi	1.641.158:—
Pielavesi	278.836:50

Yht. 15.261.695:42

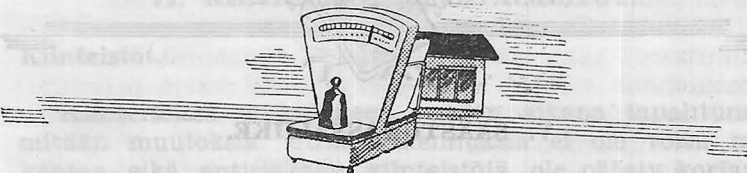
Tuotanto.

Leipomon toiminta on edelleenkin heikentynyt ja antaa se vakavan aiheen huolestumiseen tämän tärkeän toimialan tulevaisuudesta. Tosin ei vehnä jauhoja ole ollut

käytettävissä kuin nimeksi, kun sen saanti on sidottu ruisjauhon käyttöön ja näin säännöstelykautena useat emännät leipovat itse leipänsä, mikä taas osaltaan pienentää ruisleivän menekkiä. Mutta kaikessa tapauksessa ei leipomon toiminta vastaa paikkakunnan mahdollisuuksia.

Leipomon tuotanto markkamääräisesti oli 173.317:75 pienentyen edellisestä vuodesta 24.034:70 eli 12,18 %.

Muita tuotantolaitoksia ei osuuskunnalla ole ollut toiminnassa.

IV. TAVARAINHANKINTA.

Hankintatoiminta.

Ulkomaisen tuonnin yhä vähentyessä on tavarain hankintatyö entisestäänkin vaikeutunut. On siirrytty yhä enemmän kotimaisiin paperi- ja puuvalmisteisiin jalkineista ja vaatetuksesta aina talousastioihin saakka. Pääosa ostoista tapahtui luonnollista latuaan OTK:n kautta, joskin on jouduttu melko runsaasti käyttämään myös yksityisiä tukkuliikkeitä. Käteisostot ovat olosuhteiden takia pysyneet melko vaatimattomina, olihan alueellamme epäonnistunut satovuosi.

Ostotilasto.

Ostot ovat jakautuneet seuraavalla tavalla:

OTK:lta	9.295.584:13	75,46	%	ostoista
KK:lta	209.307:50	1,70	„	„
Osuuskaupoilta	202.214:—	1,64	„	„
Yksityisiltä	887.430:05	7,20	„	„
Käteisostot	1.723.538:89	14,00	„	„
Yht. mk	12.318.074:57	100,00	%	ostoista

Maataloustarvikkeita on välitetty maanviljelijöille kuluneen vuoden aikana yhteensä 824.930:50 arvosta, sen ollessa edellisenä vuotena arvoltaan 664.272:02. Tosin tähän vaikuttaa osaltaan hintojen kohoaminen, joskin myös tarvikkeiden määrät ovat jonkin verran kasvaneet.

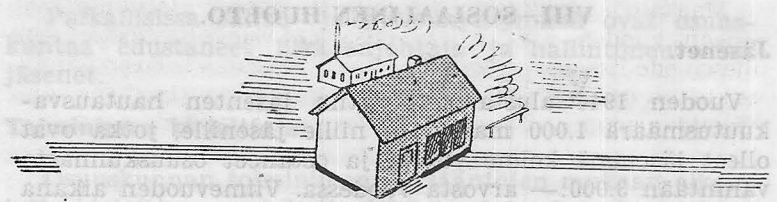

V. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Säästökassaliikkeellä on osuuskuntamme toiminnassa hyvin huomattava merkitys. Tämän avulla voivat liikkeen jäsenet olla mukana tavaranhankintaa rahoittamassa paikallisissa pääomissa ja samalla saavat talletuksillaan korkeimman mahdollisen koron itselleen. Talletukset ovatkin jatkuvasti lisääntyneet ja säästökassaliikkeen kehitys on vuoden aikana ollut seuraava:

Talletukset 1. 1. 1944	2.111.690:11
Talletettu vuoden kuluessa	1.565.392:—
Korkoja liitetty pääomiin	106.837:95
Nostettu talletuksia	841.093:71
Talletukset lisääntyneet	831.136:26
Tallettajain saamiset 21. 12. 1944	2.942.826:37
Tallettajain lukumäärä	1.603
Talletusten keskimäärä	1.836:—

Talletuskorko on koko vuoden ollut 4 %. Säästökassan tarkastajana Valtioneuvoston määräyksestä on edelleen OTK.

VI. KIINTEISTÖT JA IRTAIMISTOT.

Kiinteistöt.

Kiinteistöissä ei kuluneen vuoden aikana tapahtunut mitään muutoksia. Uusia rakennuksia ei ole voitu rakentaa, eikä entisiäkään kiinteistöjä ole päästy korjaamaan. Tilinpäätöksessä tehtiin kiinteistöistä 44.711:47 mk:n poisto ja jäi kiinteistöjen arvoksi tämän jälkeen 2.237.699:55.

Irtaimistot.

Irtaimiston osalla on vuoden kuluessa tapahtunut liisäyksiä. On hankittu autoon pari uutta moottoria ja muutenkin kuljetusneuvoihin käytetty varoja palveluskykyisyyden tehostamiseksi. Samoin on otettu käytäntöön Ote-maatalousmoottori hiilikaasuttimella ympäristön maanviljelijöihin käyttöön vuokrattavaksi.

Kalustoista on tehty 78.391:04 poisto ja jää kaluston arvoksi tämän jälkeene 385.643:97.

VII. VAKUUTUKSET.

Kaikki osuuskunnan tavaravarastot, kalustat ja kiinteistöt on vakuutettu Palo-Kansassa nykyisiä arvoja vastaavilla määrillä. Palovahinkoja ei kuluneen vuoden aikana liikkeessämme sattunut.

VIII. SOSIAALINEN HUOLTO.

Jäsenet.

Vuoden 1944 alusta koroitettiin jäsenten hautausvakuutusmäärä 1.000 markkaan niille jäsenille, jotka ovat olleet jäsenenä kolme vuotta ja ostaneet osuuskunnasta vähintään 3.000:— arvosta vuodessa. Viimevuoden aikana maksettiin poikkeuksellisesti 500:— vakuutus sellaisille jäsenille, mitkä olivat muuten täyttäneet vakuutusehdot, mutta palauttaneet ostomerkkejä yli 1.500:— edestä.

Sellaiset uskolliset jäsenet, jotka ovat olleet osuuskunnan jäseniä vähintään 25 vuotta ja täyttäneet muut vakuutusehdot vaikka eivät pysty ostomerkkejä palauttamaan määrättyä 3.000:—, pidetään hautausvakuutettuna liikkeen kustannuksella.

Kuluneena vuotena maksettiin 500:— hautausvakuutus yhdelletoista jäsenperheelle ja 1.000:— vakuutus yhdeksälle jäsenperheelle. Yhteensä suoritettiin vakuutuksia mk. 14.500:—.

Hautausvakuutuksista pääsivät osallisiksi seuraavien jäsentemme omaiset.

A. V. Heiskanen	Maria Våg
Paavo Mäyrä	Seth Heinonen
Toini Luukkonen	Juho Hietala
Pekka Väisänen	Aug. Saastamoinen
Juho Marin	Viljo Pehkonen
Jafet Elovaara	Eino Tabell
Aku Huttunen	Kalle Kaikkonen
Ville Hyvärinen	Vilho Turpeinen
Gideon Kärkkäinen	Vilho Ikäläinen
Otto Kärkkäinen	Ville Laukkanen.

Toimihenkilökunta:

Henkilökunta on lain määräämässä tapaturmavakuutuksessa sekä sen lisäksi ryhmähenkivakuutettu 5.000:—

vakuutukseen. Kuluneen vuoden aikana maksettiin kolmelle reservissä olleelle toimihenkilölle sotakuukausipalkkaa yhteensä 5.502:—

IX. VALISTUSTOIMINTA.

Osuustoiminnallinen valistustyö on jälleen kuluneen vuoden aikana saatu käyntiin. Toimialueellamme on pidetty kaikkiaan 10 osuuskauppajuhlaa joissa oli läsnä 1.700 kuulijaa. NM-toimikuntien tilaisuuksia oli 17 ja niissä mukana 1.215 henkilöä. Myöskin aluekokoukset pidettiin kaikkien myymälöitten alueilla. Jäsenille on liikkeen varoilla tilattu edelleen Kuluttajain Lehti.

Henkilökunnan ammattitaitoa on pyritty kehittämään maksamalla KK:n kirjeellisille kursseille osallistuvien opiskelijain kurssimaksut liikkeen puolesta ja tilaamalla kaikille toimihenkilöille Työtoveri-lehti.

Hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenille on tänä vuonna tilattu Osuusliike-lehti, missä on käsitelty valaisvasti ja seikkaperäisesti osuuskaupallisia kysymyksiä.

Kuluttajain Lehdessä on julkaistu vuoden aikana kaksi sivua.

NM-toimikuntiin on nimitetty samat henkilöt kuin edellisenä vuotena, mutta ei varsinaista toimintaa ole vielä saatu alkuun.

X. HALLINTO.

Ylimpänä liikkeen hallintokoneistossa toimii osuuskuntakokous. Kun osuuskunnalla on n. 2.000 jäsentä kolmen kunnan alueella hyvin laajalla alalla, ei kaikilla jäsenillä luonnollisista syistä ole tilaisuutta osallistua osuuskuntakokouksiin. Tämän takia onkin syytä harkita, eikö olisi jo aika muuttaa säännöt niin, että siirryttäisiin edustajistojärjestelmään. Näin voitaisi kaikkien myymälöitten alueelta paikan päällä valita jäsenten edustajat suhteellista vaalitapaa noudattaen ja saataisi edustajisto edustamaan jäsenkuntaa laajemmalla alueella.

Osuuskuntakokouksia on vuoden aikana pidetty kaksi, joissa on ollut mukana 56 osuuskunnan jäsentä. Kokouksissa on käsitelty 19 asiaa.

Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat 9 varsinaista ja 3 varajäsentä:

Alfret Ruotsalainen Rytty
Pekka Tossavainen, Koivujärvi
Pekka Tikka, Rannankylä
V. H. Kämäräinen, Kiuruvesi
Paavo Hyvönen, Ruutana
Nestor Laaksorinne, Remeskylä
Matti Manninen, Niinimäki
Emil Ruotsalainen, Ryönänjoki
Pekka Kärkkäinen, Aittojärvi
sekä varajäseninä:
Josef Vidgren, Pyhäsalmi
Olli Pesonen, Jokikylä
Kalle Korhonen, Murtomäki

Sääntöjen mukaan eroaa hallintoneuvostosta 3 vakinaista ja 1 varajäsen vuosittain. Seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi valitsi osuuskunnan syyskokous A. Ruotsalaisen, P. Tossavaisen, P. Tikan ja varajäsenistä J. Vidgrenin.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut V. H. Kämäräinen ja on se vuoden aikana pitänyt kaksi kokousta käsitellen niissä 28 asiaa.

Johtokunta.

Johtokuntaan on kuluneena vuotena kuulunut toimitusjohtaja Rob. Kotapuro puheenjohtajana, jäseninä maanviljelijä Olli Niiranen ja nahkuri Emil Pulkkinen. Varajäseninä koneenhoitaja Kalle Saano ja tarkastaja Vennu Tuovinen.

Toimintavuoden aikana on johtokunta kokoontunut 9 kertaa käsitellen kokouksissaan 48 asiaa.

Myymäläneuvostot.

Poikkeustilanteen aikana eivät myymäläneuvostotkaan ole toimineet toivottavalla säännöllisyydellä kuin aivan harvoissa tapauksissa. Olisikin nyt syytä kaikkien valittujen myymäläneuvostojen ryhtyä jälleen aktiivisesti toimimaan omalla tärkeällä paikallaan. Vuodeksi 1945 on valittu myymäläneuvostoihin seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Keskusmyymälä: Vennu Tuovinen, Lyyli Juntunen, Hannes Kärkkäinen, Liisa Saano ja J. Pietikäinen.

Myymälä N:o 2, Niemiskylä: Juho Komulainen, Antti Rantonen, Ville Mykkänen, Heikki Nivalainen ja rouva Pietikäinen.

Myymälä 3, Ruutana: Paavo Hyvönen, Ville Rytkönen, Antti Tikkanen, Aku Kärkkäinen, Juho Ruotsalainen ja Juho Rajakangas.

Myymälä 4, Rytty: Alfred Ruotsalainen, Juho Kanerva, Heikki Leskinen, Kalle Kumpulainen, Davit Saastamoinen ja Mooses Tikkanen.

Myymälä 5, Remeskylä: Nestori Laaksorinne, Lauri Tenhunen, Juho Rytkönen, Antti Piippo ja Jeremias Rytkönen.

Myymälä 6, Koivujärvi: Pekka Tossavainen, Heikki Heinen, Matti Pulkkinen, Jaakko Liukkonen, Herman Saastamoinen ja Paavo Väg.

Myymälä 7, Rannankylä: Pekka Tikka, David Kauranen, Klemes Mäenpää, E. Karvonen, Eetu Rautiala ja Heikki Tikkanen.

Myymälä 8, Niinimäki: Matti Manninen, Aug. Kauppinen, Kalle Ruhanen, Kalle Leskinen, Olga Hakala ja Eino Ruotsalainen.

Myymälä 9, Pyhäsalmi: Josef Vidgren, Eeri Anttila, Juho Tikkanen, Juho Hietala, Juho Mård ja Ville Kangaskokko.

Myymälä 10, Jokikylä: Olli Pesonen, Yrjö Aittokoski, Eino Aittokoski, Job. Murtomäki, Pertti Pulkkinen ja Hannes Vainikainen.

Myymälä 11, Ryönänjoki: Emil Ruotsalainen, Artturi Kärkkäinen, Helmi Pennanen, Alfred Pöksyläinen ja Juho Kumpulainen.

Myymälä 12, Aittojärvi: Pekka Kärkkäinen, Heikki Tapaninen, Heikki Kärkkäinen, Eino Parviainen ja Heikki Tikkanen.

Myymälä 13, Lapinsalo: Uuno Lappalainen, Alfred Meriläinen, Aappo Vartiainen, Kalle Huttunen ja Väinö Rahikainen.

Myymälä 14, Kalliokylä: Emil Saastamoinen, Paavo Ikäläinen, Aarne Pennanen ja Heikki Kananen.

Myymälä 15, Murtomäki: Kalle Korhonen, Aleksi Ruuska, Kalle Kärkkäinen, Pekka Vartiainen ja Juho Lappalainen.

Myymälä 16, Herukkamäki: Saku Kämäräinen, Ville Rahikainen, Hannes Kari, Alarik Kyllönen, Samuel Qvick ja Aappo Rahikainen.

Myymälä 17, Luupujoki: Juho Korhonen, Paavo Auvinen, P. Partanen, E. Juntunen ja Ville Piippo.

Ensiksi mainittu toimii alueensa myymäläneuvoston puheenjohtajana.

Tilintarkastajat

Vuoden 1944 tilintarkastajina ovat toimineet KKn edustajina herrat Aatu Pulkkinen ja Penni Pakkala sekä paikallisina rouva Elli Juntunen ja E. V. Saastamoinen. Varatilintarkastajina ovat toimineet Hannes Kärkkäinen ja Matti Kämäräinen.

Hallintoneuvoston valitsemina tilien kuukausitarkkaijijoina ovat toimineet Nestor Laaksorinne ja Emil Ruotsalainen, varamiehenä Kalle Korhonen.

Osuuskunnan edustajat

Edustajana Savon Osuuskauppaliiton kokouksessa on ollut Antti Juntunen, varalla Hannes Kärkkäinen ja Onni Partanen. KKn, OTKn ja Kansan kokouksissa Antti Juntunen, Rob. Kotapuro ja varalla Hannes Kärkkäinen.

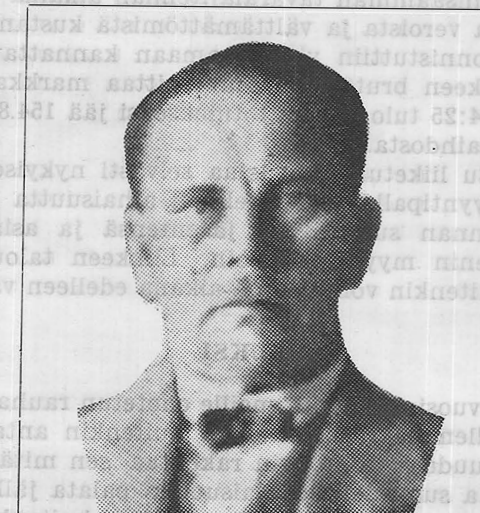
Paikallisissa sähkö- ja puhelinyhtymissä ovat osuuskuntaa edustaneet liikkeenjohtaja ja hallintoneuvoston jäsenet.

Toiminimen kirjoittajat

Osuuskunnan toiminimen on sääntöjen mukaan oikeutettu kirjoittamaan toimitusjohtaja yhdessä jonkun johtokunnan jäsenen kanssa tai joku heistä hallintoneuvoston siihen valtuuttaman henkilön kanssa. Toiminimen kirjoitusoikeus on ollut lisäksi kirjanpitäjä Elli Juntusella.

XI HENKILÖKUNTA

Liikkeen henkilökunta on vuoden aikana lisääntynyt miesten sotaväestä kotiutumisen vuoksi neljällä toimihenkilöllä. Vuoden päättyessä oli toimihenkilöistä 14 miehiä ja 32 naisia, yhteensä 46.

Johtaja Rob. Kotapuro.

Vuoden päättyessä erosi terveydellisistä syistä liikkeen toimitusjohtaja Rob. Kotapuro toimestaan siirtyäkseen eläkkeelle. Johtaja Kotapuro tuli liikkeen johtoon loka-kuun 1 päivänä 1937 ja hoiti ansiokkaalla tavalla osuuskunnan uuden keskuskiinteistörakennuksen päätökseen juuri ennen sotaa ja työskenteli koko sodan ajan vaikeissa olosuhteissa liikkeen asiain johdossa. Nyt hänen vetäytyessään ansaittuun lepoon, voimme toivottaa hänelle valoisaa ja rauhallista elämän iltaa.

Johtaja Kotapuron tilalle hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan marraskuun 19 päivänä johtaja Reino Honkanen Osuusliike Laatokasta Lahdenpohjasta. Honkanen on ryhtynyt vuoden 1945 alusta hoitamaan tehtäviensä.

XII. LIIKETULOKSET JA TILIASEMA.

Osuuskunnan liiketulokset eivät kuluneena toimintavuotena jaksaneet kohota niihin rajoihin, mihin yleensä on totuttu runsaamman tavaralajitelman aikana. Kuitenkin korkeista veroista ja välttämättömistä kustannuksista huolimatta onnistuttiin vielä saamaan kannattava tilinpäätös. Liikkeen bruttoylijäämä osoittaa markkamääräisesti 1.663.334:25 tuloa ja nettotulokseksi jää 154.839:44 eli 1.01 % liikevaihdosta.

Saavutettu liiketulos kuvastaa selvästi nykyisen säännöstellyn myyntipalkkiojärjestelmän alhaisuutta ja osoittaa osuuskunnan suorittavan jäsentensä ja asiakkaiden palvelun pienin myyntipalkkioin. Liikkeen taloudellinen asema on kuitenkin voinut tänä aikana edelleen vahvistua.

LOPUKSI

Kulunut vuosi on tuonut meille odotetun rauhan. Se on kyllä kansallemme raskas, mutta kuitenkin antaa rauha meille tilaisuuden vähin erin rakentaa sen mitä sota on hävittänyt ja suo miehille tilaisuuden palata jälleen rauhan askareisiin. Liiketoiminnassa jatkuu kuitenkin sodan tuoma kirous tavarapuutteineen ja monine säännöstelyineen. Tosin elintarviketilanne kuluneena vuotena on ollut

sikäli hyvä, että se on vahvistanut uskoamme selvitä monista vaikeuksistaamme. Toivokaamme vain tälle alkavalle vuodelle parempaa satoa kuin mitä se erikoisesti tällä kulumakunnalla viime vuotena oli.

Osuuskuntamme kehitys on kuluneena vuotena jatkunut suotuisasti, tämä on osoittanut jäsen- ja asiakaskuntamme hyvää harrastusta liikettämme kohtaan. Pyydämmekin esittää vilpittömät kiitokset jäsenille, asiakkaille, hallintoelimille ja toimihenkilöille hyvästä työskentelystä näinä vaikeina aikoina oman liikkeemme hyväksi. Toivomme yhteisymmärryksen edelleen jatkuvan ja johtavan liiketoimintaa yhä paremmin saavutuksiin.

Kiuruvedellä maaliskuun 16 päivänä 1945.

JOHTOKUNTA

Reino Honkanen	Olli Niiranen
Emil Pulkkinen	Kalle Saano

TILINPÄÄTÖS 31. 12. 1944.**Omaisuuustase.****Varat:**

Rahaa kassassa	94.577:12
„ pankissa	334:55
Tavaravarastot	2.482.730:32
Tilisaatavia	6.834:23
Kalustot	385.643:97
Kiinteistöt	2.237.699:55
Sijoitukset	738.131:73
Mk	5.945.951:47

Velat:

Maksamaton liikevaihtovero	128.593:—
Tilivelkoja	682.107:27
Velkakirjalainoja	44.748:09
Säästökassa	2.942.826:37
Osuuspääoma	317.528:17
Rahastot	1.675.319:13
Ylijäämä	154.839:44
Mk	5.945.951:47

Tulostase.**Tulot:**

Myynnin ja tuotannon bruttoylijäämä	1.478.358:70
Kassa-alennukset	29.935:19
Vuosialennukset	101.798:36
OTKn ylijäämän palautus	53.242:—
Mk	1.663.334:25

Menot:

Palkat	781.057:97
Toimipaikkojen kustannukset	232.698:17
Kiinteistökustannukset	8.828:61
Verot	222.526:60
Korkomenot	140.280:95
Kalustopoisto	78.391:04
Kiinteistöpoisto	44.711:47
Ylijäämä	154.839:44
Mk	1.663.334:25

Ehdotus ylijäämän käyttämiseksi

Ylijäämän mk 154.839:44 esittää johtokunta käytettäväksi seuraavasti:

Vararahastoon 25 %	39.000:—
Käyttörahaan 10 %	16.000:—
Osuuspääomalle korkoa 5 %	13.300:—
Ylijäämän palautukseen 1 %	70.000:—
Vararahastoon lisäksi	11.266:91
Tulostilille jätetään	5.272:53
Mk	154.839:44

Jos edellämainittu ylijäämän käyttö tulee hyväksytyksi, muodostuvat osuuskunnan rahastot seuraavan suuruiseksi:

Osuuspääoma	317.528:17
Vararahasto	1.560.000:—
Käyttöraha	95.038:36
Hallintoneuvoston käyttöraha	19.000:—
Jäsenten ja henkilökunnan rahasto	2.000:—
Eroitettujen jäsenten rahasto	4.489:21
Osuusmaksujen korkorahasto	4.750:75
Ylijäämänpalautusraha	56.307:72
Mk	2.059.114:21

TILINTARKASTUSLAUSUNTO

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l. varsinaisen osuuskuntakokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1944 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat hyväksyttävät.

3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimit-
tamissa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen.
Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vas-
tasi rahatilin saldoa.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä
määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttö-
omaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön
omistus- ym. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot
niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä
oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan diike- ym. toiminta on tilikauden aikana
ollut tyydyttävää. Sen hallinnossa ja hoidossa on nou-
datettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen mää-
yksiä ja kaikki puolin hyväksyttäviä menettelytapoja.
Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu uutterasti
ja tunnollisesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin ja

että tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin vastuu-
vapaus vuodelta 1944.

Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotus on sääntöjen
mukainen, puollamme sen hyväksymistä.

Kiuruvedellä maaliskuun 3. päivänä 1945.

A. Pulkkinen Penni Pakkala

KKn määräämät tilintarkastajat.

Elli Juntunen Hannes Kärkkäinen

V. E. Saastamoinen

Osuuskuntakokouksen valitsevat tilintarkastajat.

HALLINTONEVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen
vuodelta 1944, sekä tilintarkastajien lausunnon, jättää
hallintoneuvosto ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 11 ja
12 kohdan mukaisesti osuuskunnan kevätkokouksen käsi-
teltäviksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
johtokunnalle myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus kulu-
neelta vuodelta. Hallintoneuvosto yhtyy johtokunnan esi-
tykseen vuosiylijäämän käyttämisestä ja palautettavasta
ylijäämästä ja esittää, että ylijäämästä siirretään sääntö-
jen edellyttämä määrä jäsenen osuismaksutilille.

Kiuruvedellä maaliskuun 25 päivänä 1945.

Emil Ruotsalainen
puheenjohtaja.

Reino Honkanen
sihteeri.

Edistysmielinen osuuskauppaliike v. 1944

Huolimatta siitä, että sota alkukesästä alkaen kiihtyi ja että tavarain, toimihenkilöiden ja kuljetusneuvojen puute sekä raskas verotus edelleenkin rasittivat osuusliikkeiden toimintaa, on edistysmielinen osuuskauppaliike kuluneen vuoden aikana kehittynyt tyydyttävästi. Osuusliikkeiden myynti kasvoi vuoden kuluessa 10.4 % ja oli vuoden lopussa 4.328,5 milj. mk. Kun elinkustannusindeksi samanaikaisesti nousi vain 3.5 %, on välitettyjen tavarain määrä vuoden kuluessa todellisuudessa jossakin määrin kasvanut.

Välirauha asetti osuuskauppaliikkeenkin suuresti muuttuneeseen asemaan. Karjalan osuusliikkeet oli jälleen jätettävä ja osuuskauppaväki sai muiden muassa siirtyä Kanta-Suomen puolelle. Tuloksena oli, että osuusliikkeiden lukumäärä vuoden kuluessa väheni 8:lla ja oli siis vuoden lopussa 120. Samaten myymäläin ja ravintolain lukumäärä vuoden kuluessa luonnollisesti väheni siitä huolimatta, että eräitä uusiakin myymälöitä ja ravintoloita vuoden kuluessa avattiin. Myymäläin kokonaismäärä väheni 156:lla ja oli vuoden lopussa 2.501 sekä ravintolain 18:lla, ollen vuoden lopussa 305. Siirtymisajan järkytyksistä johtuu myös, että osuusliikkeiden yhteinen jäsenmäärä jossakin määrin väheni. Liittyneiden jäsenten luku oli 13.450 ja eronneiden 33.563, joista kuitenkin osa kuolleita ja poistettuja. Lopulliseksi jäsenmäärän vähennykseksi tuli 20.113, joten jäsenmäärä vuoden päättyessä oli 342.090.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Epänormaaleista oloista ja vuoden varrella sattuneista muutoksista huolimatta on osuusliikkeiden aatteellisen ja neuvonnallisen keskusjärjestön, Kulutusosuuskuntien Keskusliiton, toiminta jatkunut tyydyttävällä tavalla. Vuoden alkupuolella sattunut pommitus vaurioitti jonkin verran KK:n toimitaloa ja tuotti häiriöitä. Varsinkin välirauhan jälkeen huomattava osa miespuolisista toimihenkilöistä vapautui asepalveluksesta, joten osastot loppuvuodesta voivat jälleen toimia täydellä voimalla. KK:n valistustoiminta on vuoden ajan jatkunut sodanaikaisissa muodoissa. Samaten tilintarkastus- ja neuvontatoiminta on jatkunut entiseen tapaan. Sen sijaan rakennustoiminta on yleisen rakennustilanteen vuoksi ollut lamassa, vilkastuen kuitenkin vuoden loppupuolella. Samoin on ollut laita v. 1939 perustetun asunto-osaston, joka vuoden loppukuukausina aloitti uudelleen toimintansa.

Kuluttajain Lehden tilaajamäärä oli vuoden lopussa 191.831 vuosikertaa, mikä on 5.915 vuosikertaa pienempi kuin edellisenä vuonna. Konsumentbladetin tilaajamäärä taas oli vuoden lopussa 3.694 vuosikertaa, jossa lisäystä 37 vuosikertaa, Osuusliikkeen 5.323, lisäystä 184 ja Työtoverin 9.905, lisäystä 174 vuosikertaa.

Tuotantolaitosten yhteinen tuotannon arvo oli 20.458.706 markkaa, ja se oli 0,6 % pienempi kuin edellisenä vuonna. KK:n koko liikevaihto oli 75.846.406 mk, jossa lisäystä on 6.104.607 mk eli 8,8 %.

Osuustukkukauppa r.l.

Lukuisista vaikeuksista huolimatta Osuustukkukauppa r.l. (OTKn) liikevaihto vuonna 1944 ei ainoastaan pysynyt ennallaan, vaan vieläpä hiukan kasvoikin. Se oli 2.033,7 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden liikevaihto oli 2.005,9 miljoonaa markkaa, joten 1944 saavutettiin 27,8 miljoonan markan eli 1,4 %:n lisäys.

OTKn omat tuotantolaitokset olivat koko vuoden käynnissä lukuunottamatta margariinitehdasta, joka edelleen

oli seisahduksissa. Omien tuotantolaitosten kokonaismyynti oli 361,9 miljoonaa markkaa, ja kun edellisen vuorokauden myynti oli 330,6 miljoonaa markkaa, saavutettiin 31,3 miljoonan markan eli 9,5 %:n lisäys.

Eri tuotantolaitosten tulos selvenee seuraavista numeroista:

	Myynti 1944 milj. markkaa	Myynti 1943	Lisäys tai vähennys %	Osuus OTKn tuotantosta %
Helsingin-mylly	150.0	117.4	+27.8	41.5
Jääsken-mylly	14.8	32.6	-54.7	4.1
Kahvipaahtimo	59.1	49.5	+19.5	16.3
Lihanjalostusteht.	32.2	23.3	+38.4	8.9
Naisten pukutehdas ..	4.2	4.2	- 0.8	1.1
Paitatehdas	18.5	21.4	-13.8	5.1
Pukutehdas	19.6	27.1	-27.6	5.5
Teknokemiall. tehdas .	20.3	17.2	+18.2	5.6
Tulitikkutehdas	35.9	30.9	+15.9	9.9
Vuodevaatetehtas	7.3	6.9	+ 6.5	2.0

Omien tuotteiden myynnin osuus OTKn koko liikevaihdosta oli 17,8 %.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi sotatoimista ja evakuoinnista johtuvista häiriöistä huolimatta vuoden 1944 aikana tyydyttävästi. Uusien henkivakuutusten hankinta, joka vuoden keskivaiheilla aleni edellisestä vuodesta, nousi välirauhan solmimisen jälkeen suuremmaksi kuin koskaan aikaisemmin. Hautausvakuutuksia ja saatuja jälleenvakuutuksia lukuunottamatta hankintatulos nousi kertomusvuoden aikana 238 miljoonaan markkaan eli lähes samaan määrään kuin edellisenäkin vuonna. Vakuutusten lunastus ja voimassapysyminen muodostui edelleenkin hyväksi. Sotakuolemantapausten luvun suuresta lisääntymisestä johtuen kasvoi vakuutettujen

kuolleisuus lähes kaksi kertaa suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Yhtiön koko henkivakuutuskanta oli vuoden 1944 päättyessä 1.865 milj. mk ja lisäys edellisestä vuodesta 235 milj. mk.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi vuoden 1944 aikana 1.400 milj. mk:lla eli suuremmalla määrällä kuin koskaan aikaisemmin, nousten 7.500 milj. mk:aan. Palovahinkoja sattui kertomusvuoden aikana 222 eli 2 enemmän kuin edellisenä vuonna. Niistä suoritettiin ja varattiin palokorvauksia 3.9 milj. mk eli 1.2 milj. mk enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön tapaturmavakuutusosaston vakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana lähes 100 milj. mk ja nousi 551.7 milj. mk:aan. Myöskin autovakuutusosaston toiminta muodostui tyydyttäväksi.

Eläkekassa Tuessa vakuutettujen toimihenkilöiden luku lisääntyi vuoden 1944 aikana 173:lla nousten 6.215:een. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 10.6 milj. mk nousten 76.5 milj. mk:aan.

Kertomusvuoden aikana liittyi Tuen osakkaaksi 22 osuusliikettä. Osakasliikkeiden luku oli vuoden lopussa 83.